

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 1.4.2014 г.
COM(2014) 163 final

2014/0095 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на виза за турне и за изменение на Конвенцията за прилагане на
Споразумението от Шенген и на регламенти (ЕО) № 562/2006 и (ЕО) № 767/2008**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

В рамките на междуправителственото сътрудничество, свързано с достиженията на правото от Шенген, бяха установени подробни правила относно влизането и престоя на граждани на трети държави до три месеца в рамките на период от шест месеца (т.нар. краткосрочен престой).¹ Това беше направено с цел да се гарантира сигурността на Шенгенското пространство² и да се предостави правото на свободно движение в него, включително и на граждани на трети държави. Тези правила бяха доразвити и консолидирани в рамките на Европейския съюз след влизането в сила на Договора от Амстердам. За целта на настоящото предложение основните елементи на действащото законодателство са следните:

- Регламент (ЕО) № 562/2006 (Кодекс на шенгенските граници) и последващите му изменения³ определят наред с другото условията за влизане на граждани на трети държави за краткосрочен престой;
- В Регламент (ЕО) № 539/2001 (Регламента за визите) и в последващите му изменения⁴ се изброяват третите държави, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници за краткосрочен престой, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване;
- В Регламент (ЕО) № 810/2009 (Визов кодекс) и в последващите му изменения⁵ се установят хармонизирани процедури и условия за обработването на заявленията за визи и за издаването на визи за краткосрочен престой.
- В Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген⁶ (КПСШ) и в измененията ѝ се установява принципът за „взаимно признаване“ на визите за краткосрочен престой. Чрез тях се предоставя и правото на свободно движение за престой до 90 дни за всеки период от 180 дни за гражданите на трети държави, които притежават валидно разрешение за пребиваване или валидна национална виза за дългосрочно пребиваване, издадена от някоя от държавите членки.⁷

¹ Следва да се отбележи, че до 18 октомври 2013 г. в съответните разпоредби на достиженията на правото от Шенген се посочваше „три месеца в рамките на шест месеца, считано от датата на първото влизане“. В Регламент (ЕС) № 610/2013 (ОВ L, 182, 29.6.2013 г., стр. 1) понятието „краткосрочен престой“ (т.е. времевият обхват, посочен в достиженията на правото от Шенген) се предефинира на „90 дни в рамките на всеки 180-дневен период“.

² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/index_en.htm.

³ Консолидираната версия е достъпна на следния адрес:

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2006R0562:20100405:BG:PDF>.

⁵ Консолидираната версия е достъпна на следния адрес:

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0539:20110111:BG:PDF>.

⁷ Консолидираната версия е достъпна на следния адрес:

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2009R0810:20120320:BG:PDF>.
ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19.

⁹ Освен ако не е посочено друго, „държави членки“ означава държавите — членки на ЕС, които прилагат в пълна степен общата визова политика (всички държави — членки на ЕС с изключение на България, Хърватия, Кипър, Ирландия, Румъния и Обединеното кралство), както и страните, асоциирани членки по Споразумението от Шенген (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария).

Разбира се, възможно е също граждани на трети държави да останат в Шенгенското пространство по-дълго от три месеца или 90 дни, но това не трябва да се извършва въз основа на съществуващите разпоредби за краткосрочен престой. В този случай ще се изисква гражданите на трети държави да се установят в една от държавите членки, така че те трябва да подадат заявление за разрешение за пребиваване или за виза за дългосрочно пребиваване от съответната държава членка. Тези разрешения се издават за определена цел — например работа, стопанска дейност, учене, събиране на семейството и т.н., но по принцип не и за туризъм. Не съществуват общи хоризонтални правила на равнище ЕС, чрез които се установяват условията за издаване на разрешения за пребиваване или визи за дългосрочно пребиваване, но съществуват секторни директиви, които се отнасят до определени категории граждани на трети държави, например работници или студенти. В тези директиви обаче не се предвижда пълна хармонизация и на държавите членки се оставя свобода на действие, за да предвидят изключения или дерогации и да пояснят определени елементи в националните си законодателства.

„Ограничението“ от 90 дни в рамките на 180 дни, съдържащо се в достиженията на правото от Шенген, не е единствено по рода си в законодателството по отношение на чужденците. В националното законодателство за чужденците традиционно се прави разграничение между влизанията на „посетители“ за краткосрочен престой (един, три, шест месеца), особено за туризъм, и при които се налагат по-малко строги условия, и приемането на граждани на трети държави, които желаят да пребивават по-дълго с цел работа, образование и т.н., за което се прилагат по-строги условия. Във всеки случай независимо от разделителната линия между кратките посещения и пребиваването и наложените условия за чужденците, в националното законодателство се предвиждат подходящи разрешения за влизане, престой и пребиваване независимо от продължителността на предвидения престой на територията на държава членка (визи с различен период на валидност, удължаване на визи, разрешение за временно пребиваване, разрешение за постоянно пребиваване и т.н.).

В текущите достижения на правото от Шенген и на правото на ЕС в областта на миграцията обаче не се предвижда система, която обхваща всички видове предвиден престой, която да е сравнима с тези национални разпоредби. Поради изложените по-горе юридически и политически причини достиженията на правото от Шенген обхващат краткосрочния престой на територията на всички държави членки, а правните инструменти на ЕС, разработени в областта на политиката на имиграцията/приемането, съставляват рамката за националното законодателство, чрез което се урежда приемането на граждани на трети държави за престой от над три месеца на тяхната *собствена* територия.

Шенгенското пространство се разшири до 26 държави и много граждани на трети държави, като туристи, изпълнители на живо, научни изследователи, студенти и др., имат основателни причини да пътуват в рамките на това пространство за повече от 90 дни през определен 180-дневен период, без да бъдат считани за „имигранти“. Те не искат и/или нямат нужда да пребивават в дадена държава членка за период, по-дълъг от три месеца. *Не съществува обаче „шенгенска“ виза или друго разрешение за престой от над три месеца или 90 дни в Шенгенското пространство.*

През годините Комисията получи много жалби и искания за решения на този проблем от граждани на трети държави — както от държави, за чиито граждани се изискват визи, така и от такива, чиито граждани са освободени от това изискване. „Ограничението“ от 90 дни в рамките на 180 дни е било подходящо за размера на петте държави основателки на шенгенското сътрудничество. Когато обаче Шенгенското

пространство се състои от 26 държави членки, ограничението представлява значителна пречка за много граждани на трети държави с оправдани интереси за пътуване в държавите членки. То води и до пропуснати икономически възможности за държавите членки.

Основната обща черта на пътниците, които съобщават за проблеми, е намерението им да „направят обиколка“ на Европа/държавите членки. Те желаят да останат по-дълго от 90 дни (за всеки период от 180 дни) в Шенгенското пространство. Така, ако те са граждани на трети държави, за които съществува изискване за визи, те не могат да кандидатстват за виза за краткосрочен престой („шенгенска виза“), тъй като тези визи се издават само за пътувания от най-много 90 последователни дни. Граждани на трети държави, които са освободени от визи, също по принцип нямат право на това. Но и двете категории граждани на трети държави не възнамеряват да останат за повече от 90 дни в някоя държава членка, поради което не могат да получат „национална“ виза за дългосрочно пребиваване⁸ или разрешение за пребиваване.

Тази законодателен пропуск между достиженията на правото от Шенген и съюзните и националните имиграционна правна уредба означава, че тези пътници трябва по принцип да напуснат Шенгенското пространство в последния ден от престоя си от 90 последователни дни и „да изчакат“ в продължение на 90 дни извън държавите членки, преди да могат да се върнат за друг законен престой. Тази ситуация не може да бъде оправдана с опасения на държавите членки в сферата на сигурността и не служи на техните икономически, културни и образователни интереси.

По-специално, асоциациите и обединенията, защитаващи интересите на изпълнителите на живо, наблягат на факта, че те често изпитват трудности при организирането на турнета в Европа поради „ограничението“ на престоя от 90 дни в рамките на 180 дни. Гастролиращите артистични трупи по принцип не отговарят на изискванията за пребиваване, които дават възможност на артистите, персонала и на членовете на техните семейства да получат визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване. Тъй като работещите в тези трупи често са високо специализирани и обучени, обикновено не е възможно да бъдат заместени или това би било свързано с големи разходи и смущения на дейността. Според примери, предоставени от Европейската циркова асоциация (ЕЦА), загубата на приходи за даден ангажимент (т.е. за град, където известна трупа изнася спектакли) е била около 380 000 EUR в един пример и 920 000 EUR в друг пример (местни наети разпоредители, концесия, почистващи екипи, наем на обекта, данъци и такси, местни доставчици, принтери, маркетинг, услуги, хотели и ресторанти, местни транспортни услуги, надници и заплати, изплащани във всеки град). ЕЦА събщи и за случаи, в които трупата е трябвало да замени/редува изпълнителите и помощния персонал, за да спази „ограничението“ на престоя. В един случай замяната на 36 служители е струвала на трупата около 110 000 EUR. Според организацията Performing Arts Employers Associations League Europe (Pearle*) липсата на „алтернативно“ разрешение струва на ЕС между 500 млн. EUR и 1 млрд. EUR годишно, което е значителна сума в сегашния финансов и икономически контекст.

Според туристическите агенции, както и посредством многобройните запитвания, отправени към Комисията, все повече и повече пътници, които са „физически лица“ (студенти, изследователи, творци и професионалисти в областта на културата, пенсионери, бизнесмени, доставчици на услуги и т.н.), също проявяват голям интерес

⁸

Вж. член 19 от КПСШ, препратка в бележка под линия 6.

да могат да се движат по-дълго от 90 дни през всеки период от 180 дни в рамките на Шенгенското пространство.

Освен това много граждани на трети държави, които вече пребивават в Шенгенското пространство с визи за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване, издадени от държава членка, трябва или желаят да пътуват до други държави членки по време на престоя си или след него. Например студенти от трети държави могат да решат да пътуват в рамките на Шенгенското пространство след завършване на обучението си например в продължение на шест месеца, преди да се приберат в родината си. В съответствие с член 21 от КПСШ тези лица по принцип имат право да се движат свободно в рамките на държавите членки въз основа на валидните си визи за дългосрочно пребиваване или разрешения за пребиваване, но „ограничението“ от 90 дни в рамките на 180 дни се прилага и за тях.

Общото правило не създава никакъв проблем за голямото мнозинство от пътниците и следва да бъде запазено. Но още през 2001 г. Комисията призна необходимостта да се допълни това правило чрез въвеждането на разрешение за престой, по-дълъг от три месеца, в Шенгенското пространство. Тя предложи директива на Съвета относно условията, при които граждани на трети държави ще могат свободно да пътуват в рамките на територията на държавите членки за срок не по-дълъг от три месеца, като се въвежда специално разрешение за пътуване и се определят условията за влизане и движение за срок, не по-дълъг от шест месеца.⁹

Комисията предложи да се въведе *специфично разрешение за пътуване* за гражданите на трети държави, планиращи пътуване на територията на държавите членки, за срок, *не по-дълъг от шест месеца, в рамките на дадени 12 месеца*. Чрез това разрешение щеше да се предостави последователен 6-месечен престой в Шенгенското пространство, но получилите го нямаше да остават повече от три месеца в една-единствена държава членка. Това предложение, което обхващаше и някои други въпроси, като експулсирането, беше официално оттеглено от Комисията през март 2006 г. Основните опасения на държавите членки в онзи момент бяха правното основание и очакваната административна тежест, свързана с предвиденото разрешение. Някои от тях не се съгласиха с плана за въвеждане на разрешение за граждани на трети държави, за които се изисква виза за краткосрочен престой, тъй като според тях това би могло да засегне функционирането на визовия режим за краткосрочен престой.

Горепосоченият законодателен пропуск принуждава държавите членки да изкривяват правилата и да използват правни инструменти, които не са предназначени за „удължаване“ на разрешен престой в Шенгенското пространство: прилагане на член 20, параграф 2¹⁰ от КПСШ или издаване на визи с ограничена териториална валидност (визи с ОТВ) по член 25, параграф 1, буква б) от Визовия кодекс¹¹. Тези практики са

⁹ COM(2001) 388 окончателен. ОВ С 270, 25.9.2001 г., стр. 244.

¹⁰ „Чуждите граждани, за които няма изискване за притежаване на виза, могат свободно да се движат на територията на договарящите се страни за период до 90 дни за всеки период от 180 дни, [...]. Разпоредбите на параграф 1 не препятстват правото на всяка от договарящите се страни при изключителни обстоятелства или при прилагане на двустранно споразумение, сключено преди влизането в сила на настоящата конвенция, да продължат престоя на чуждия гражданин на тяхна територия за повече от 90 дни.“

¹¹ „Виза с ограничена териториална валидност се издава по изключение в следните случаи: [...] б) когато по причини, които консулството счита за обосновани, е издадена нова виза за престой през същия 180-дневен период на кандидат, който през този 180-дневен период вече е използвал единна виза или виза с ограничена териториална валидност, позволяваща 90-дневен престой“.

подробно описани в приложение 7 на оценката на въздействието¹², придружаваща предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Визов кодекс на Съюза (Визов кодекс) (преработен текст), което се представя едновременно с настоящото предложение за регламент.¹³

Поради това е желателно да се въведе нов вид виза както за от гражданите на трети държави, за които се изискват визи, така и за тези, които са освободени от това изискване, които имат законен интерес от пътуване в Шенгенското пространство за повече от 90 дни за всеки период от 180 дни.

Целта на предложението е да се запълни законодателния пропуск между разпоредбите в достиженията на правото от Шенген за краткосрочен престой и законодателството на ЕС/националното законодателство относно пребиваването в определена държава членка, като:

- се създаде нов вид виза („виза за турне“) за планиран престой в две или повече държави членки, продължаващ над 90 дни, но не повече от 1 година (с възможност за удължаване до 2 години), при условие че кандидатът не възнамерява да остане повече от 90 дни през всеки период от 180 дни в същата държава членка, и
- като се определят процедурите за кандидатстване и условията за издаване на визите за турне.

С предложението не се уреждат нито условията и процедурите за приемане на граждани на трети държави за престой, по-дълъг от три месеца в държава членка, нито условията и процедурите за издаване на разрешения за работа или еквивалентни разрешителни (т.е. достъп до пазара на труда).

Въпреки че в предложението се предвижда, че много от разпоредбите на Визовия кодекс следва да се прилагат за обработването на новия вид виза, представянето на отделно предложение вместо включването на разпоредбите в предложението за изменение на Визовия кодекс е оправдано, тъй като обхватът на този кодекс са правилата и процедурите за издаване на визи на граждани на трети държави, за които се изискват визи (вж. приложение I към Регламент (ЕО) № 539/2001).

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултация със заинтересованите страни

Това е описано в оценката на въздействието (ОВ), посочена в точка 1. По принцип, обединенията за защита на интересите на артистите, и по-специално техните асоциации, потвърждават, че пропускът в действащата правна рамка е сериозна пречка пред мобилността — за професионални цели или за отдих — и приветстват въвеждането на нов вид виза. Повечето държави членки обаче изглежда изпитват съмнения относно необходимостта от действия с оглед на ограничената група от кандидати за виза, които биха били засегнати. Някои от държавите членки изразиха загриженост по отношение на правното основание (вж. точка 3).

• Оценка на въздействието

¹² SWD(2014) 68.

¹³ COM(2014) 164.

Оценката на въздействието от въвеждането на разрешение, чрез което се позволява на граждани на трети държави да останат повече от 90 дни през всеки период от 180 дни в Шенгенското пространство, е включена в документа за оценка на въздействието (ОВ), придружаващ предложението за изменение на Визовия кодекс.

В ОВ са разгледани две възможности за регламентиране.

В *един от вариантите нов вид разрешение* за планиран престой в Шенгенското пространство, продължаващ повече от 90 дни, но не повече от 360 дни се предвиждаше „само“ за *ограничена група граждани на трети държави*: артисти (или спортисти), професионалисти от сферата на културата и членовете на екипите им, наети от надеждни и признати сценични компании или организации, и близките членове семейството им, които пътуват с тях. Ограничаването на бенефициерите до тази група се основава на факта, че те изглежда са основната група граждани на трети държави, засегнати от сегашния пропуск в законодателството.

В *друг вариант на политиката се предвижда подобно разрешение* не само за тази конкретна категория граждани на трети държави, но и за *всички граждани на трети държави* (т.е. пътници, които са „физически лица“, например туристи, научни изследователи, студенти, бизнесмени). Тъй като проблемът се дължи на законодателен пропуск между достиженията на правото от Шенген относно краткосрочния престой в Шенгенското пространство и законодателството за приемане на граждани на трети държави за престой, по-дълъг от 90 дни, на територията на държава членка, *не беше разработен нерегулаторен вариант на политика*.

ОВ показва¹⁴, че *липсата на разрешение*, което позволява на пътниците престой над 90 дни през всеки период от 180 дни в Шенгенското пространство, *води до значителна икономическа загуба за ЕС*. Според проучването, на което се основава ОВ, броят на потенциалните бенефициери на новото разрешение е доста ограничен. При прилагането на първия вариант биха били засегнати около 60000 кандидати, а при втория вариант броят на потенциалните кандидати може да се удвои. Тези числа са относително ниски, като се има предвид, че през 2012 г. е имало подадени над 15 милиона заявления за „шенгенски“ визи, и броят на заявленията постоянно расте.

Смята се обаче, че тези пътници изразходват много средства и следователно е вероятно да генерират значителни приходи и да стимулират икономическата активност в ЕС, не на последно място защото ще останат по-дълго време в Шенгенското пространство. При първия вариант биха могли да се очакват допълнителни доходи до 500 млн. EUR на година за Шенгенското пространство. Икономическото въздействие на другия вариант се оценява на около 1 млрд. EUR. И при двата варианта икономическата печалба ще се дължи на разходите на тези „нови“ пътници, привлечени от нова възможност да останат по-дълго в Шенгенското пространство, без да използват тежки „алтернативи“ на границата със законността, като получаването на визи с ограничена териториална валидност.

Освен това ОВ показва, че административните разходи за обработването на новия вид разрешение няма да бъдат значителни, като се има предвид очакваният ограничен брой заявления и таксата, която ще се начислява. Понастоящем кандидатстването за нови визи или за удължаване на визи за гражданите на трети държави предполага разходи.

¹⁴ В ОВ също така се отбелязва, че е много трудно да се даде оценка на икономическото и финансовото въздействие в тази област поради липсата на данни и надеждна методология за изчисления, така че посочените в този раздел данни трябва да се разглеждат предпазливо.

По отношение на втория вариант ОВ разкри конкретен риск: някои притежатели на новото разрешение могат да се опитат да намерят работа на черния пазар.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Подробно обяснение на предложението

Целта на предложението е да се отстрани законодателен пропуск. Поради това в член 1 от предложението се създава нов вид виза, наречена „виза за турне“ (виза от тип Т). В този член също се пояснява, че регламентът не засяга достиженията на правото на ЕС в областта на приемането/имиграцията. Това означава например, че регламентът не засяга законодателството на държавите членки относно ефекта от „отсъствието“ на пребиваващите граждани на трети държави върху техните разрешения за пребиваване, докато пътуват в други държави членки посредством визи за турне. Гражданите на трети държави, които се възползват от мобилността (в рамките на ЕС) съгласно правилата на ЕС, също не са обхванати от регламента.

В член 2 се определя основен принцип, като се прави позоваване на разпоредбите на Визовия кодекс и Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС)¹⁵. Визата за турне е доста по-различна в много отношения от визата за краткосрочен престой, определена в член 2 от Визовия кодекс. Тя обаче е прилича много на единна виза, тъй като по принцип е валидна за територията на всички държави членки. Новият вид виза се създава въз основа на правното основание за визите и разрешенията за краткосрочен престой, а именно член 77 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Поради това по принцип е оправдано за визата за турне да се прилагат съответните разпоредби на Визовия кодекс. В следващите разпоредби (членове от 4 до 9) се посочва подробно кои разпоредби на Визовия кодекс ще се прилагат по отношение на условията и процедурите за издаване на визи за турне и се предвиждат дерогациите и допълненията към тези правила, като се отчитат особеностите на новия вид виза. За тази цел следващите членове следват структурата на Визовия кодекс, като се разглежда всяка глава и за всяка отделна разпоредба се потвърждава дали тя се прилага и дали съществуват допълнения или дерогации. Тъй като Комисията предлага едновременно с това и преработена версия на Визовия кодекс¹⁶, в настоящото предложение ще се прави позоваване на предложената преработена версия на регламента вместо на съществуващия регламент¹⁷. Регламентът за ВИС, изменен с настоящото предложение, ще се прилага изцяло по отношение на визата за турне, без да има нужда от допълнения или дерогации.

В член 3 се предвижда, че някои определения, съдържащи се във Визовия кодекс (напр. „гражданин на трета държава“, „визов стикер“, „заявление“, „консулство“) се прилагат и за настоящото предложение. В допълнение в този член „визата за турне“ се определя като разрешение, издадено от държава членка, с цел планиран престой в две или повече държави членки за общо повече от 90 дни през всеки период от 180 дни, при условие че кандидатът не възнамерява да остане повече от 90 дни през всеки период от 180 дни¹⁸ в

¹⁵ ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60.

¹⁶ COM(2014) 164.

¹⁷ Следователно измененията на предложението за преработена версия на Визовия кодекс по време на законодателния процес ще трябва също да бъдат отразени в настоящото предложение.

¹⁸ Както бе споменато по-горе, гражданите на трети държави, за които се изискват визи или не, могат да останат по схемата на краткосрочния престой до 90 дни за всеки период от 180 дни в

същата държава членка. С това „ограничение“ се изключва приемането за престой, по-дълъг от три месеца на територията на *една* държава членка.

В член 4 се определят разпоредбите на Визовия кодекс относно органите, участващи в процедурите, свързани със заявленията, които следва да се прилагат за визата за турне. В него се изключва възможността за това заявленията за визи за турне да бъдат подавани на външните граници, тъй като разрешаването на престой от евентуално до две години в Шенгенското пространство изисква задълбочена проверка, която никога не би могла да бъде извършена на външните граници. Чрез този член също така се въвежда дерогация от член 5 от Визовия кодекс, като се посочва, че държавата членка, която е компетентна да разгледа и да вземе решение по заявление за издаване на виза за турне, следва да бъде държавата членка, чиято външна граница кандидатът за виза възнамерява да пресече, за да влезе на територията на държавите членки. Това е обосновано от факта, че за много граждани на трети държави, които желаят да пътуват из Шенгенското пространство повече от 90 дни, разпоредбите на сегашния Визов кодекс (основно местоназначение с оглед целта или продължителността на престоя) са почти неприложими. Целта на посещението по принцип е една и съща във всички държави членки (например изпълнение на живо или туризъм), докато в много случаи кандидатите може да не знаят предварително продължителността на престоя си в различните държави членки. И накрая, с член 4 се дава право на някои категории граждани на трети държави да подават заявление за издаване на виза за турне на територията на държавата членка, в която пребивават законно. Това е оправдано, тъй като много граждани на трети държави, пребиваващи на територията на държавите членки, както и граждани на трети държави, които са освободени от задължението за виза за престой до 90 дни (краткосрочен престой), разполагат с достатъчно финансови средства и законен интерес да пътуват из други държави членки за повече от 90 дни през даден 180-дневен период, като пребивават или стоят в определена държава членка (или незабавно след това пребиваване). Не е нито от интерес за сигурността, нито от икономически интерес на Съюза да се изисква от тези лица да напуснат Шенгенското пространство, за да кандидатстват за виза за турне в страната им на произход.

В член 5 се уточняват разпоредбите на Визовия кодекс, които са приложими за процеса на кандидатстване за виза за турне, и се предвиждат допълнителни разпоредби и изключения. В него се изисква от кандидата да представи валиден документ за пътуване, признат от държавата членка, която е компетентна да разгледа и вземе решение по заявлението за издаване на виза, и от поне една друга държава членка, която ще бъде посетена. Допълнително условие за кандидатите е да представят подходящи доказателства, че възнамеряват да останат на територията на две или повече

Шенгенското пространство, което също може да означава престой само в една държава членка. В зависимост от влизанията и излизанията от територията това означава, че за едногодишен период максималната продължителност на законния престой е 180 дни (2 x 90 дни). Поради факта, че визите за турне биха могли да бъдат издавани за срок до 1 година (360 дни), позоваването на „180-дневен период“ е необходимо, за да се гарантира, че притежателите на визи за турне няма да бъдат ошетени от гледна точка на продължителността на разрешения престой в една и съща държава членка в сравнение с граждани на трети държави, за които не се изискват визи, или с притежателите на многократни визи за краткосрочен престой, издадени с валидност от 2 години или повече. Липсата на позоваване на „180-дневния период“ би означавала например, че докато руски гражданин с многократна виза за краткосрочен престой, валидна за 1 година, може по принцип да остане за (непоследователни) 180 дни в същата държава членка в рамките на валидността на визата от 1 година, притежателят на виза за турне, валидна 1 година, би могъл да остане само 90 дни в същата държава членка в рамките на срока на валидност на своята виза за турне.

държави членки по-дълго от общо 90 дни, без да остават повече от 90 дни през всеки период от 180 дни на територията на една от тези държави членки. В този член не се предвиждат дерогации от Визовия кодекс относно таксата за виза, която ще бъде 60 EUR (т.е. стандартната такса за виза за подаване на заявление за виза за краткосрочен престой). Това е оправдано, тъй като задачите на консулствата, независимо дали обработват заявления за издаване на визи за краткосрочен престой или турне, са на практика едни и същи. Разпоредбите на Визовия кодекс за намаляване и отмяна на таксата за виза също следва да се прилагат. По подобен начин разпоредбите на Визовия кодекс се прилагат и по отношение на таксата за услуга, която може да бъде начислена от външни доставчици на услуги и която не трябва да надвишава половината от таксата за виза от 60 EUR.

Друг важен критерий, посочен в този член, е, че кандидатите ще трябва да докажат, че разполагат с достатъчно средства за издръжка и че са в стабилно икономическо положение чрез фишове за заплати или банкови извлечения, обхващащи период от 12 месеца преди датата на подаване на заявлението, и/или подкрепящи документи, които показват, че те ще получат достатъчно финансови средства по законен начин по време на своя престой (например доказателство за право на пенсия). Съгласно този член на кандидатите, притежаващи виза за турне, се разрешава да кандидатстват в държавата членка, в която пребивават законно, за разрешение(я) за работа, изисквано(и) в следващите държави членки. Тази разпоредба не засяга разпоредбите, свързани с достъпа до пазара на труда, и не регламентира необходимостта от разрешение за работа, нито засяга условията за издаването му. Разпоредбата урежда единствено мястото на подаване на заявление, доколкото на гражданин на трета държава следва да се позволи да кандидатства за разрешение за работа, без да се налага да напуска Шенгенското пространство. В този член се предвиждат определени процедурни облекчения (т.е. възможна отмяна на представянето на някои придружаващи документи) за специфични категории кандидати, които работят или са поканени от надеждно и признато предприятие, организация или институция, по-конкретно на управленско ниво или в качеството им на научни изследователи, артисти, професионалисти от сферата на културата и т.н. Заинтересованите страни с право твърдят, че за тези категории лица процедурата следва да се насочва не само върху „физическото лице“, което кандидатства за виза, а също и върху надеждността на изпращащото/приемащото/канещото предприятие/организация/институция.

Освен позоваването на общите разпоредби от Визовия кодекс относно разглеждането и вземането на решение по заявленията, които ще бъдат приложими за визите за турне, основната разпоредба на член 6 е, че следва да се отделя особено внимание на финансовото състояние на кандидата: достатъчно финансови средства за издръжка за общата продължителност на планирания престой, включително достатъчно средства за покриване на разходите по настаняването. В този член се определя също така общ срок от 20 календарни дни за вземане на решение по заявление за издаване на виза. Това е повече от сегашния срок за обработка на заявления за виза за краткосрочен престой и е обосновано от необходимостта от задълбочена проверка на финансовото състояние на кандидата.

Тъй като е необходимо да се изясни взаимодействието между престоите въз основа на съществуващите визи за краткосрочен престой, визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване спрямо престоите въз основа на визи за турне, за да се включи новият вид виза в „системата“, член 6 дава възможност за комбинация от престои въз основа на визи за турне с предходни/бъдещи безвизови престои, престои въз основа на визи за краткосрочен престой, визи за дългосрочно пребиваване и

разрешения за пребиваване. Подобни разпоредби ще бъдат въведени във Визовия кодекс и в Кодекса на шенгенските граници.

Член 7 се отнася до издаването на визи за турне, за което също следва да се прилагат определени разпоредби на Визовия кодекс. В този член се постановява, че визата за турне трябва винаги да позволява многократни влизания. Що се отнася до продължителността на разрешения престой — във връзка с член 8 — в предложението се предвижда възможността за престой до две последователни години в Шенгенското пространство за всички граждани на трети държави, които могат да докажат, че отговарят на условията за такъв дълъг период. При оценяването на заявление за виза, и по-специално при определянето на продължителността на разрешения престой, консулствата следва да вземат предвид всички имащи значение фактори, например факта, че гражданите на трети държави, чиито граждани са освободени от изискването за виза за краткосрочен престой, традиционно не пораждаат проблеми от гледна точка на незаконната миграция или рисковете за сигурността. Срокът на валидност на визата трябва да съответства на продължителността на разрешения престой. Поради естеството на новата виза този член изключва възможността за издаване на виза за турне с валидност, ограничена до територията на една държава членка. Визата за турне по дефиниция трябва да даде възможност на кандидатите да обикалят в няколко държави членки.

Визата за турне се издава в единния формат (визов стикер), предвиден в Регламент (ЕО) № 1683/95, и носи буквата „Т“ като показател за вида си. В член 77, параграф 2, буква а) от ДФЕС се прави позоваване на „визите“ и на „разрешения за краткосрочно пребиваване“. Като се има предвид, че разрешенията за пребиваване се издават под формата на (пластмасова) карта в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 от 13 юни 2002 г.¹⁹, и като се има предвид, че повечето консулства на държавите членки не разполагат с необходимото оборудване да издават разрешения под формата на карта, изискването за издаване на новото разрешение под формата на карта би създавало прекомерна тежест за държавите членки.

Член 8 се отнася до промяната на издадена виза, т.е. нейното удължаване, анулиране и отмяна. В него се предвижда възможност за удължаване на продължителността на разрешения престой за срок до 2 години. За разлика от разпоредбите за удължаване на виза за краткосрочен престой, от кандидатите няма да се изисква да се обосновават с „извънредни“ обстоятелства. В действителност много потенциални кандидати за този вид виза (особено изпълнители на живо) често трябва да пребивават в за дълги периоди в Шенгенското пространство, без да се установяват в някоя от държавите членки. За да кандидатстват за удължаване на срока на валидност на виза за турне, кандидатите трябва да докажат, че продължават да изпълняват условията за влизане и издаване на визи и че текущият им престой ще бъде съобразен с изискването за това да не се остава повече от 90 дни през всеки период от 180 дни в една държава членка.

В член 9 се уточняват разпоредбите на главата от Визовия кодекс за „административно управление и организация“, които следва да се прилагат и за целите на издаването на визи за турне. В рамките на местното шенгенско сътрудничество консулствата следва да обменят статистически данни и друга информация за визите за турне.

Членове 10 до 16 са така наречените заключителни и/или оперативни членове, които наред с другото се отнасят до оперативните инструкции за обработването на визи за турне (чрез които ще се предоставят допълнителни разяснения по отношение на

¹⁹ ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1.

връзката между разпоредбите на Визовия кодекс и разпоредбите, посочени в настоящото предложение), мониторинга, влизането в сила и т.н. Основната цел на измененията на Кодекса на шенгенските граници и Регламента за ВИС е визата за турне „да се интегрира“ в достиженията на правото от Шенген.

Това означава най-вече, че условията за влизане, посочени в член 5 от Кодекса на шенгенските граници, се прилагат и за условията за издаване на виза за турне и че освен това трябва да се гарантира, че заявленията за издаване на виза за турне или самите визи за турне са регистрирани във ВИС. Трябва да се отбележи обаче, че предложението се отнася и до граждани на трети държави, които са освободени от изискването за виза за краткосрочен престой (вж. приложение II към регламента за визите и чиито данни поради това не са регистрирани във ВИС), тъй като по принцип пътниците от тези страни не представляват риск за сигурността и миграцията в държавите членки. Следователно, като се взема предвид принципът на пропорционалност, събирането на пръстови отпечатъци на граждани на тези трети държави (напр. Австралия, Канада, САЩ) не е оправдано. Това освобождаване се предвижда в член 5 и се дава възможност на държавите членки да приемат подаването на заявления за издаване на визи за турне по електронен път или по пощата от гражданите на тези трети държави.

Член 12 изисква допълнително обяснение. С него се отменя частично член 20, параграф 2 от КПСШ, според който ако дадена държава членка е сключила двустранно споразумение за премахване на визите с трета държава от списъка в приложение II на регламента за визите („безвизовия списък“) преди влизането в сила на КПСШ (или датата на по-късното присъединяване на държавата членка към Шенгенското споразумение), разпоредбите на това двустранно споразумение могат да служат за основа тази държава членка да може да „удължи“ безвизовия престой на територията си за гражданите на съответната трета държава за период, по-дълъг от три месеца.

Така например граждани на Канада, Нова Зеландия и Съединените американски щати могат да останат в тези държави членки за срока, предвиден в двустранното споразумение за премахване на визите, което е в сила между държавите членки и тези три държави (обикновено три месеца), в допълнение към общия 90-дневен престой в Шенгенското пространство. Комисията е осведомена за няколко двустранни споразумения с тези държави, което означава, че техните граждани могат законно да остават за практически неограничен период в Шенгенското пространство въз основа на премахването на изискването за визи за краткосрочен престой. Нова Зеландия например има 16 двустранни споразумения за премахване на визите, така че в допълнение към 90-дневния безвизов престой въз основа на регламента за визите нейните граждани могат на практика да останат на територията на Шенгенското пространство в продължение на 51 месеца (три месеца плюс 48 месеца).

Още през 1998 г. държавите членки прецениха, че този неограничен престой не отговаря на духа на пространството без граници. Изпълнителният комитет прие решение относно хармонизирането на споразуменията за премахване на изискването за виза.²⁰ В съответствие с това решение държавите членки трябваше да въведат стандартни клаузи в двустранните си споразумения, ограничаващи продължителността на безвизовия престой до три месеца на всеки шест месеца в Шенгенското пространство (а не на територията на съответната държава членка).

²⁰ SCH/Com-ex (98) 24 от 23.6.1998 г.

След включването на достиженията на правото от Шенген в рамката на Общността чрез влизането в сила на Договора от Амстердам, член 20, параграф 2 от КПСШ не само влезе в противоречие с духа на пространството без граници, но и стана несъвместим с Договора: в член 62 от Договора за създаване на Европейската общност се правеше позоваване на „мерки, определящи условията, при които гражданите на трети страни имат свобода на придвижване на територията на държавите членки за срок, *не по-дълъг от три месеца*“. Поради това Комисията предложи в инициативата си от 2001 г. за „правото на пътуване“ да се отмени член 20, параграф 2.

Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) вече не ограничава „краткосрочния престой“ в Шенгенското пространство до три месеца. В него не се посочва продължителността на този престой. Същевременно член 20, параграф 2 и наличието на двустранно „удължаване на престоя“ продължават да са несъвместими с член 77, параграф 2), букви а) и в) от Договора, тъй като общата политика по отношение на визите не може да се основава на наличието на двустранни споразумения от миналото. Обхватът на свободата на пътуване на гражданите на трети държави не следва да зависи от броя и съдържанието на сключените в миналото двустранни споразумения. Същите правила следва да се прилагат и за всички граждани на трети държави, които са освободени от визи. Прилагането на член 20, параграф 2 създава практически проблеми и правна несигурност за органите и пътниците, особено когато последните трябва да заминат от Шенгенското пространство. Освен това бъдещата система за влизане/излизане изисква ясни правила и по технически причини не може да се вземе предвид възможното продължаващо прилагане на двустранни споразумения за премахване на визите, когато трябва да бъде проверяван срокът на разрешения престой. Накрая, една от идеите, които стоят зад въвеждането на визата за турне, е осигуряването на нормативна уредба и подходящо разрешение, чрез които гражданите на трети държави, ползващи се от безвизов режим, да могат да останат в Шенгенското пространство повече от 90 дни.

В предложението се предвижда петгодишен преходен период, през който държавите членки да премахнат постепенно действието на двустранните си споразумения по отношение на общата продължителност на престоя на гражданите на трети държави в Шенгенското пространство. Това изисква време и трябва да се признае също, че някои трети държави отдават голямо значение на запазването на статуквото.

От политическа гледна точка това е разбираемо. Споразумението за премахване на визите е сред правните инструменти, които носят конкретна и пряка полза за гражданите и на двете страни. Трябва да се поясни, че частичното заличаване на член 20, параграф 2 не означава, че тези споразумения стават незабавно и изцяло неприложими. Освен това замяната на съществуващия режим за удължаване на краткосрочния престой въз основа на старите двустранни споразумения за премахване на визите с нов вид виза за престой до една година — с възможност за удължаване до две години — не би имала на практика отрицателно въздействие върху много американци, канадци, новозеландци и др. Много от лицата, които искат да останат една година или повече, вероятно ще работят по време на този период и следователно ще трябва да получат право на пребиваване в една от държавите членки, и затова ще кандидатстват за виза за дългосрочно пребиваване или за разрешение за пребиваване.

- **Връзка с едновременно представеното предложение за регламент за преработване на Визовия кодекс и други предложения**

Преговорите по едновременно представеното предложение за регламент за преработване на Визовия кодекс ще имат отражение върху настоящото предложение,

така че следва да се обърне особено внимание на осигуряването на необходимата обща работа по тези две предложения в хода на преговорния процес. Ако по време на тези преговори изглежда постижимо да се постигне приемане на предложенията в сходна времева рамка, Комисията възнамерява да обедини двете предложения в едно предложение за преработване.

По същия начин на по-късен етап трябва да се осигури обща работа и по предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Система за влизане/излизане (EES) за регистриране на данните относно влизането и излизането на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите — членки на Европейския съюз²¹. Предметът и обхватът на това предложение могат да изискват промени, ако се реши да се използва EES, за да се контролират влизанията и излизанията на притежателите на визи за турне на външните граници.²²

• Правно основание

Чрез член 77 от ДФЕС на Съюза се предоставя компетентност да приема мерки относно „краткосрочното пребиваване“ в Шенгенското пространство. Съгласно член 77, параграф 2 от ДФЕС:

„[...] Европейският парламент и Съветът приемат, в съответствие с обикновената законодателна процедура, мерки за:

а) общата политика по отношение на визите и другите разрешения за краткосрочно пребиваване;

б) контрола, на който подлежат лицата, преминаващи външните граници;

в) условията, при които гражданите на трети страни могат да се движат свободно на територията на Съюза за кратък период от време;“

Настоящото предложение включва мерки, засягащи всеки от тези три елемента. Поради това член 77, параграф 2, букви а), б) и в) от ДФЕС изглежда е подходящото правно основание за предложението.

Чрез член 79 от ДФЕС на Съюза се възлагат правомощия в рамките на общата имиграционна политика да приема законодателни актове относно визите и разрешенията за дългосрочно пребиваване, които са свързани със законното пребиваване в държавите членки, т.е. с *дългосрочното* пребиваване в една-единствена държава членка. Уводният параграф 1 от член 79, както и параграф 2, буква б) изрично се отнасят до гражданите на трети страни, *пребиваващи* законно в държавите членки. Целевата група на настоящото предложение нито иска, нито трябва да *пребивава* в някоя от държавите членки; те по-скоро *желаят да пътуват из Европа*, т.е. да *обикалят*

²¹ COM(2013) 95 окончателен, 28.2.2013 г.

²² Предложението за Решение на Европейския парламент и на Съвета за въвеждане на опростен режим за контрол на лица на външните граници, който се основава на едностранното признаване от страна на Хърватия и Кипър на определени документи за равностойни на националните им визи за транзитно преминаване или планиран престой на тяхна територия, ненадвишаващ 90 дни в рамките на период от 180 дни, и за отмяна на Решение № 895/2006/ЕО и Решение № 582/2008/ЕО на Европейския парламент и Съвета (COM(2013) 441 final, 21.6.2013 г.) със сигурност ще бъде прието далеч преди приемането на настоящото предложение. След като бъде прието това ново „преходно решение“, в настоящото предложение следва да се добави нов член с оглед на интегрирането на визите за турне в член 2 от бъдещото решение. Понеже се очаква, че новото решение ще отмени Решение № 895/2006/ЕО и Решение № 582/2008/ЕО, настоящото предложение не съдържа разпоредба за изменение на тези решения.

в рамките на Шенгенското пространство, преди да го напуснат отново. Ето защо член 79 от ДФЕС не е подходящо правно основание за предложението.

В член 62 от Договора за създаване на Европейската общност, който впоследствие бе заменен с член 77 от ДФЕС, се правеше позоваване в третия параграф на „*мерки, определящи условията, при които гражданите на трети страни имат свобода на придвижване на територията на държавите членки за срок, не по-дълъг от три месеца*“. В член 77, параграф 2, буква в) от ДФЕС „краткият период от време“ вече не се ограничава до три месеца. Тази ясна промяна в Договора отстрани евентуална пречка пред приемането на подобно предложение, която би могла да съществува според предишните Договори.

В заключение, член 77, параграф 2, букви а), б) и в) от ДФЕС е подходящото правно основание за това предложение, което цели регулирането на движението на граждани на трети държави в Шенгенското пространство и от което са изключени случаите, попадащи в приложното поле на член 79 от ДФЕС (приемане за дългосрочно пребиваване на територията на една-единствена държава членка). Последният елемент се осигурява чрез предложеното определение, според което на притежателите на визи за турне не следва да се разрешава да остават повече от 90 дни през всеки период от 180 дни на територията на същата държава членка.

- **Принципи за субсидиарност и пропорционалност**

Член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) гласи, че в областите, които не попадат в неговата изключителна компетентност, Съюзът действа само в случай и доколкото целите на предвиденото действие не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците от предвиденото действие могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза. По отношение на предложението много ясна е необходимостта от намеса на равнище ЕС. Всяко разрешение, което е валидно във всички държави членки, може да бъде въведено само на равнището на ЕС; „взаимно признаване“ на визите за турне между различните държави не може да се определи на национално равнище. Условията и процедурите за издаване следва да бъдат еднакви за всички държави членки. Това може да се постигне само чрез действие на равнището на Съюза.

Член 5, параграф 4 от ДЕС гласи, че действията на ЕС не надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договора. Чрез избраната форма това действие на ЕС трябва да може да постигне целта си и да бъде приложено по възможно най-ефективния начин. Настоящото предложение не съдържа никакви елементи, които да не са пряко свързани с целите. То също е пропорционално по отношение на разходите. Следователно предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност.

- **Избор на инструмент**

С настоящото предложение ще се създаде нов вид виза, която по принцип е валидна във всички държави членки, и ще се определят условията и процедурите за издаването на тази виза. Поради това единственият възможен правен инструмент е регламентът.

4. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Участие**

Настоящото предложение представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, понеже се отнася до доразвиването на общата визова политика. Следователно трябва да се вземат предвид описаните по-долу последици във връзка с различните протоколи, приложени към договорите, и споразуменията с асоциираните държави:

Дания: В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането от Съвета на мерки по дял V от трета част на ДФЕС. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания следва да вземе решение в съответствие с член 4 от посочения протокол дали да го прилага в националното си право.

Обединено кралство и Ирландия: В съответствие с членове 4 и 5 от Протокола относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия и Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген, Обединеното кралство и Ирландия не участват в прилагането на общата визова политика, и по-специално на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). Следователно Обединеното кралство и Ирландия не участват в приемането на настоящия регламент и не са обвързани от него, нито от неговото прилагане.

Исландия и Норвегия: Процедурите, посочени в Споразумението, сключено от Съвета, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген, са приложими, тъй като настоящото предложение доразвива достиженията на правото от Шенген, както е посочено в приложение А на това споразумение²³.

Швейцария: Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²⁴.

Лихтенщайн: Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²⁵.

Кипър: Настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г.

България и Румъния: Настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г.

²³ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

²⁴ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

²⁵ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19.

Хърватия Настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за създаване на виза за турне и за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и на регламенти (ЕО) № 562/2006 и (ЕО) № 767/2008**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, букви а), б) и в) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия²⁶,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁷,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В законодателството на Съюза се определят хармонизирани правила за влизането и престоя на граждани на трети държави в държавите членки до 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни.
- (2) Бяха приети няколко секторни директиви относно условията за приемане на граждани на трети държави на територията на държавите членки за срок, по-дълъг от три месеца. Чрез член 21 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген²⁸ на гражданите на трети държави, които притежават валидно разрешение за пребиваване или национална виза за дългосрочно пребиваване, издадена от някоя от държавите членки, се предоставя правото на свободно движение в рамките на териториите на другите държави членки за не повече от 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни.
- (3) Гражданите на трети държави, за които се изискват визи, и тези, които са освободени от това изискване, могат да имат законен интерес да пътуват в рамките на Шенгенското пространство за повече от 90 дни през даден 180-дневен период, без да остават в една държава членка за повече от 90 дни. Ето защо следва да се приемат правила, за да се предвиди тази възможност.
- (4) По-специално изпълнителите на живо често срещат трудности при организиране на турнета в Съюза. Студентите, научните изследователи, професионалистите от сферата на културата, пенсионерите, бизнесмените, доставчиците на услуги,

²⁶ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²⁷ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²⁸ Конвенция за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общите граници, ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19.

както и туристите, могат също да искат да останат по-дълго от 90 дни през всеки период от 180 дни в Шенгенското пространство. Липсата на подходящо разрешение води до загуба на потенциални посетители и следователно до икономически загуби.

- (5) В Договора се прави разграничение между, от една страна, условията за влизане в държавите членки и разработването на обща политика за визите за краткосрочен престой, и от друга страна, условията за влизане за целите на законното пребиваване в дадена държава членка и издаването на визи за дългосрочно пребиваване и разрешения за пребиваване за тази цел. В Договора обаче не се съдържа определение на понятието за краткосрочен престой.
- (6) Следва да се създаде нов вид виза („виза за турне“) както за гражданите на трети държави, за които се изискват визи, така и за тези, които са освободени от това изискване, и които планират да се движат на територията на две или повече държави членки в продължение на повече от 90 дни, при условие че не възнамеряват да останат за повече от 90 дни през всеки период от 180 дни на територията на същата държава членка. Същевременно правилото за срок от 90 дни през период от 180 дни следва да се запази като обща разделителна линия между краткосрочния престой и дългосрочното пребиваване, тъй като не представлява проблем за мнозинството от пътниците.
- (7) В съответните случаи Регламент (ЕС) № xxx/201x на Европейския парламент и на Съвета²⁹ и Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета³⁰ следва да се прилагат за кандидатстването и издаването на визи за турне. Като се имат предвид различните нужди и условия за гражданите на трети държави, които кандидатстват за визи за турне, и поради икономически съображения и съображения за сигурност, все пак трябва да бъдат въведени специфични правила, наред с другото, по отношение на органите, участващи в процедурите, фазата на подаване на заявления, разглеждането и вземането на решение по заявленията и издаването и отказа на визи за турне.
- (8) Гражданите на третите държави, изброени в приложение II на Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета³¹, следва да се възползват от определени облекчения, като освобождаването от събиране на пръстови отпечатъци.
- (9) Взаимодействието между престоите въз основа на визи за краткосрочен престой, визи за дългосрочно пребиваване, разрешения за пребиваване и престоите въз основа на визи за турне трябва да бъде уточнено, за да се гарантира правна сигурност. Следва да бъде възможно съчетаването на престоите въз основа на визи за турне с предходен и бъдещ безвизов престой, престой въз основа на виза за краткосрочен престой, виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване.

²⁹ Регламент (ЕС) № xxx/201x на Европейския парламент и на Съвета от [...] г. за създаване на Визов кодекс на Съюза (Визов кодекс) (преработен текст) (ОВ L, X, [...] г., стр. [...]).

³⁰ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

³¹ Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ, L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

- (10) Следва да бъде възможно да се удължи срокът на разрешения престой, като се вземат предвид специфичните маршрути на пътуване и нужди, при условие че притежателите на виза за турне продължават да изпълняват условията за влизане и условията за издаване на визи и могат да докажат, че по време на удължения си престой отговарят на изискването да не остават повече от 90 дни през всеки период от 180 дни на територията на една държава членка.
- (11) Режимът на визите за турне следва да бъде интегриран в съответните правни инструменти от достиженията на правото от Шенген. Ето защо следва да се направят изменения на Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета³² и на Регламент (ЕО) № 767/2008. Условията за влизане, посочени в член 5 от Регламент (ЕО) № 562/2006, следва да се прилагат като условия за издаване на визите. Заявленията за издаване на визи за турне и решенията за визите за турне следва да бъдат регистрирани във Визовата информационна система.
- (12) След създаването на визата за турне член 20, параграф 2 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген следва да бъде изменен, тъй като не е съвместим с член 77, параграф 2), букви а) и в) от Договора за функционирането на Европейския съюз поради факта, че общата политика по отношение на визите не може да се основава на наличието или отсъствието на двустранни споразумения за премахване на визите, сключени от държавите членки. Разрешената продължителност на престоя на гражданите на трети държави не следва да зависи от броя и съдържанието на такива двустранни споразумения, сключени в миналото.
- (13) Следва да се предвиди петгодишен преходен период за постепенно премахване на действието на двустранните споразумения за премахване на визите, що се отнася до общата продължителност на престоя на граждани на трети държави в Шенгенското пространство.
- (14) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на установяването на оперативни инструкции относно практиките и процедурите, които да се следват от държавите членки при обработването на заявления за издаване на визи за турне. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета³³. За приемането на такива актове за изпълнение следва да бъде използвана процедурата по разглеждане.
- (15) Настоящият регламент зачита основните права и спазва принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз. По-специално, настоящият регламент има за цел да гарантира пълно зачитане на личния и семейния живот, посочени в член 7, на защитата на личните данни, посочени в член 8, и на правата на детето, посочени в член 24 от Хартата.

³² Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1).

³³ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (16) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁴ се прилага за държавите членки по отношение на обработването на лични данни съгласно настоящия регламент.
- (17) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно създаването на нов вид виза, валидна във всички държави членки, и създаването на еднакви условия и процедури за издаване, могат да бъдат постигнати само на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (18) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол (№ 22) относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.
- (19) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО³⁵; следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (20) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва, в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета³⁶; следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (21) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген³⁷, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета³⁸.

³⁴ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

³⁵ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

³⁶ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

³⁷ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

³⁸ Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

- (22) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген³⁹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета⁴⁰.
- (23) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген⁴¹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС⁴² на Съвета за сключването на този Протокол.
- (24) По отношение на Кипър настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2003 г.
- (25) По отношение на България и Румъния настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2005 г.
- (26) По отношение на Хърватия настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I—Общи разпоредби

Член 1

Предмет и обхват

³⁹ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

⁴⁰ Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

⁴¹ ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

⁴² Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

1. С настоящия регламент се определят условията и процедурите за издаване на визи за турне.
2. Той се прилага за граждани на трети държави, които не са граждани на Съюза по смисъла на член 20, параграф 1 от Договора, без да се засягат:
 - а) правото на свободно движение, с което се ползват гражданите на трети държави, които са членове на семействата на граждани на Съюза;
 - б) равностойните права, с които се ползват граждани на трети държави и членовете на техните семейства, които съгласно споразуменията между Съюза и неговите държави членки и тези трети държави имат права на свободно движение, равностойни на правата на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства.
3. Настоящият регламент не засяга разпоредбите на Съюза или националното законодателство, приложими за гражданите на трети държави по отношение на:
 - а) приемането за престой от повече от три месеца на територията на една държава членка и последващата мобилност на територията на други държави членки;
 - б) достъпа до пазара на труда и упражняването на икономическа дейност.

Член 2

Прилагане на Регламент (ЕО) № 767/2008 и Регламент (ЕО) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)]

1. Регламент (ЕО) № 767/2008 се прилага за визите за турне.
2. Регламент (ЕО) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)] се прилага за визите за турне, както е предвидено в членове 4 — 10.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент:

- (1) се прилагат определенията, предвидени в член 2, параграфи 1 и 11 — 16 от Регламент (ЕО) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)].
- (2) „Виза за турне“ означава разрешение, издадено от държава членка, с цел планиран престой на територията на две или повече държави членки за продължителност от общо над 90 дни през всеки период от 180 дни, при условие че кандидатът не възнамерява да остане повече от 90 дни през всеки период от 180 дни в една и съща държава членка.

Глава II – Условия и процедури за издаване на визи за турне

Член 4

Органи, участващи в процедурите, свързани със заявленията

1. Прилагат се член 4, параграфи 1, 3, 4 и 5, член 6, параграф 1 и член 7, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)].
2. Заявления не се разглеждат и не се вземат решения по тях на външните граници на държавите членки.
3. Държавата членка, компетентна за разглеждането на заявленията и вземането на решение за издаване на виза за турне, е държавата членка, чиято външна граница кандидатът възнамерява да пресече, за да влезе на територията на държавите членки.
4. Заявления от граждани на третите държави, изброени в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, които се намират законно на територията на държава членка, могат да бъдат подадени на територията на тази държава членка, при условие че консулството на компетентната държава членка разполага с поне 20 календарни дни, за да се произнесе по заявлението.
5. Заявления от граждани на трети държави, независимо от тяхната националност, които притежават валидно разрешение за пребиваване или валидна виза за дългосрочно пребиваване, издадена от държава членка, могат да се подават на територията на тази държава членка поне 20 календарни дни преди изтичането на срока на разрешението за пребиваване или на визата за дългосрочно пребиваване.
6. В случаите, посочени в параграфи 4 и 5, държавата членка, компетентна за разглеждане и вземане на решение по заявлението за издаване на виза за турне, е държавата членка, в която кандидатът възнамерява да влезе най-напред, като използва визата си за турне.

Член 5

Заявление

1. Прилагат се член 8, параграфи 1, 2, 5, 6 и 7, член 9, член 10, параграфи 1 и 3 — 7, член 11, букви б) и в), член 12, член 13, параграф 1, букви а) — г), член 13, параграфи 5, 6 и 7 и членове 14 и 15 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)] .
2. Образецът на заявлението за издаване на виза за турне е съгласно посоченото в приложение I.
3. В допълнение към критериите, посочени в член 11, букви б) и в) от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)], кандидатите представят документ за пътуване, който е признат в държавата членка, компетентна за разглеждането на заявленията и вземането на решение по тях, и в поне една друга държава членка, която ще бъде посетена.
4. В допълнение към категориите лица, посочени в член 12, параграф 7 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)], гражданите на третите държави, изброени в приложение II от Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета, се освобождават от изискването за даване на пръстови отпечатъци. В тези случаи във ВИС се въвежда записът „не се прилага“ в съответствие с член 8, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 767/2008.
5. Освен придружаващите документи, посочени в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)], кандидатите представят:

- а) подходящи доказателства, че възнамеряват да останат на територията на две или повече държави членки по-дълго от 90 дни през всеки период от 180 дни, без да остават повече от 90 дни през всеки период от 180 дни на територията на някоя от тези държави членки.
 - б) доказателство, че разполагат със здравно осигуряване, покриващо всички рискове, които обикновено се покриват за гражданите на държавите членки, които ще бъдат посетени.
6. Наличието на достатъчно средства за издръжка и стабилното икономическо положение се доказват посредством фишове за заплати или банкови извлечения, обхващащи период от 12 месеца преди датата на подаване на заявлението, и/или подкрепящи документи, които доказват, че кандидатите ще се ползват или ще получат по законен начин достатъчно финансови средства по време на престоя си.
7. Ако целта на посещението изисква разрешение за работа в една или повече държави членки, когато се кандидатства за виза за турне, за кандидата е достатъчно е да докаже, че притежава разрешение за работа в държавата членка, която е компетентна да разгледа и да вземе решение по заявлението за издаване на виза за турне. На притежателите на визи за турне се разрешава да кандидатстват в държавата членка, в която пребивават законно, за разрешението за работа, което се изисква в държавата членка, която ще бъде посетена след това.
8. Консулствата могат да не прилагат изискването за представяне на един или повече придружаващи документи, ако кандидатите работят или са поканени от надеждно предприятие, организация или институция, които са известни на консулствата, по-специално на управленско ниво или в качеството им на научни работници, студенти, артисти, професионалисти от сферата на културата, спортисти или членове на персонала със специализирани познания, опит и технически умения и ако на консулството са представени достатъчно доказателства в това отношение. Изискването може да бъде отменено и за близките членове на семействата на тези кандидати, включително съпрузите, децата на възраст под 18 години и родителите на дете на възраст под 18 години, в случай че възнамеряват да пътуват заедно.

Член 6

Разглеждане на заявления и вземане на решение по тях

1. Прилагат членове 16 и 17, член 18, параграфи 1, 4, 5, 9, 10 и 11, член 19 и последното изречение на член 20, параграф 4 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)].
2. В допълнение към проверките, предвидени в член 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)], за да се оцени допустимостта на заявлението, компетентното консулство проверява дали документът за пътуване съответства на изискванията, посочени в член 5, параграф 3.
3. Разглеждането на заявление за издаване на виза за турне включва, по-специално, оценка на това дали кандидатите разполагат с достатъчно финансови средства за издръжка за цялата продължителност на планирания престой, включително за

настаняване, освен ако това не е осигурено от канещото или приемащото предприятие, организация или институция.

4. Разглеждането на заявление за издаване на виза за турне и решението по това заявление се извършват независимо от престойте, разрешени съгласно по-рано издадени визи за краткосрочен престой, решение за премахване на виза за краткосрочен престой, визи за дългосрочно пребиваване или разрешения за пребиваване.
5. Решение по заявленията се взема в срок от 20 календарни дни след датата на подаването на допустимо заявление. По изключение този срок може да бъде удължен до не повече от 40 календарни дни.

Член 7

Издаване на виза за турне

1. Прилагат се член 21, параграф 6, член 24, параграфи 1, 3 и 4, член 25, член 26, параграфи 1 и 5, членове 27 и 28, член 29, параграф 1, буква а), точки i) — iii), v) и vi) и буква б), както и член 29, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)].
2. Визата за турне позволява многократни влизания на територията на всички държави членки, без да се засяга параграф 5.
3. Продължителността на разрешения престой се определя въз основа на задълбочено разглеждане на заявлението. Продължителността на разрешения престой не надвишава една година, но престоят може да бъде удължен с още една година в съответствие с член 8.
4. Срокът на валидност на визата за турне съответства на продължителността на разрешения престой.
5. Ако кандидатите притежават документ за пътуване, който е признат в една или повече държави членки, но не във всички, визата за турне е валидна за територията на държавите членки, които признават документа за пътуване, при условие че планираният престой е по-дълъг от 90 дни за всеки период от 180 дни на територията на съответните държави членки.
6. Тези визи за турне се издават в единния формат за визи, предвиден в Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета⁴³, като в началото се посочва видът на визата чрез вписване на буквата „Т“.
7. Освен причините за отказ, посочени в член 29, параграф 1 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)], виза се отказва, ако кандидатите не предоставят:
 - а) подходящи доказателства, че възнамеряват да останат на територията на две или повече държави членки по-дълго от 90 дни за всеки период от 180 дни, без да остават повече от 90 дни за всеки период от 180 дни на територията на някоя от тези държави членки;

⁴³ Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета от 29 май 1995 г. за определяне на единен формат за визи (ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1).

- б) доказателство, че разполагат със здравно осигуряване, покриващо всички рискове, които обикновено се покриват за гражданите на държавите членки, които ще бъдат посетени.
8. Кандидатът се уведомява за решението за отказ и за основанията за него посредством стандартния формуляр, съдържащ се в приложение II.

Член 8

Промени в издадена виза

1. Прилагат се член 30, параграфи 1, 3, 6 и 7 и член 31, параграфи 1 — 5, 7 и 8 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)].
2. В допълнение към възможността за удължаване на срока на валидност по специфичните причини, посочени в член 30, параграф 1 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)], притежателите на визи за турне могат да кандидатстват за удължаване на срока на валидност на територията на държавите членки не по-рано от 90 дни и не по-късно от 15 дни преди изтичането на срока на валидност на визите им за турне.
3. Консулството на следващата държава членка, която ще бъде посетена, е компетентно да разгледа и да вземе решение по заявление за удължаване на срока на валидност на виза за турне.
4. Кандидатите искат удължаване, като представят попълнен формуляр на заявление, както е посочено в приложение I.
5. За всяко заявление за удължаване на срока на валидност на виза за турне се заплаща такса в размер на 30 EUR.
6. Що се отнася до разрешението за работа, за удължаване на срока на валидност на виза за турне се прилага член 5, параграф 7 в съответните случаи.
7. Решения по заявленията за удължаване на срока на валидност се вземат в срок от 15 календарни дни след датата на подаването на такова заявление.
8. Когато се иска удължаване на срока на валидност, кандидатите доказват, че продължават да изпълняват условията за влизане и за издаване на визи и да отговарят на изискването да не остават повече от 90 дни през всеки период от 180 дни на територията на една държава членка.
9. При разглеждането на заявление за удължаване на срока на валидност компетентният орган може в надлежно обосновани случаи да покани кандидатите на интервю и да поиска допълнителни документи.
10. Удължаването на срока на валидност не надвишава една година, а общата продължителност на разрешения престой, т.е. първоначално разрешената продължителност на престоя и удължаването му, не надвишава две години.
11. Кандидатът се уведомява за решението за отказ на удължаване на срока на валидност и за основанията за него посредством стандартния формуляр, съдържащ се в приложение II.
12. Кандидатите, чието заявление за удължаване на срока на валидност е отказано, имат право на обжалване. Жалбите се завеждат срещу държавата членка, взела окончателното решение по заявлението за удължаване на срока на валидност, в съответствие с националното законодателство на тази държава членка.

Държавите членки предоставят на кандидатите подробна информация относно процедурата, която да следват в случай на обжалване, както е посочено в приложение II.

13. Кандидатът се уведомява за решението за анулиране или отмяна на виза за турне и за причините, на които се основава то, посредством стандартния формуляр, съдържащ се в приложение II.

Глава III – Административно управление и организация

Член 9

Административно управление и организация

1. Прилагат се членове 35 — 43, член 45, член 52, параграф 1, букви а), в) — е), буква з) и член 52, параграф 2 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)].
2. Държавите членки съставят годишна статистика за визите за турне в съответствие с приложение III. Статистиките се предоставят на Комисията до 1 март на всяка година за предходната календарна година.
3. Посочената в член 45, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)] информация относно сроковете за разглеждане на заявленията, която трябва да бъде предоставена на широката общественост, включва и сроковете за визите за турне, определени в член 6, параграф 5 от настоящия регламент.
4. В рамките на местното шенгенско сътрудничество по смисъла на член 46 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)] се обменят тримесечни статистически данни за подадените заявления за визи за турне, за издадените и отказаните визи за турне, както и информация за видовете кандидати.

Глава IV – Заключителни разпоредби

Член 10

Инструкции за практическото прилагане на настоящия регламент

Комисията приема оперативните инструкции за практическото прилагане на разпоредбите на настоящия регламент посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 11, параграф 2.

Член 11

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитета, създаден с член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)] („комитет по визите“).
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 12

Изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген

Член 20, параграф 2 от Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение се заменя със следното:

„2. Разпоредбите на параграф 1 не засягат правото на всяка от договарящите се страни да продължи престоя на чуждия гражданин на територията си за повече от 90 дни при изключителни обстоятелства.“

Член 13

Изменения на Регламент (ЕО) № 562/2006

Регламент (ЕО) № 562/2006 се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 буква б) се заменя със следното:

„б) да притежават валидна виза, ако такава се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета *, или да притежават валидна виза за турне, както е определено в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № xxx/201x от xxx **, валидно разрешение за пребиваване или валидна виза за дългосрочно пребиваване;

* Регламент (ЕО) № 539/2001* на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

** Регламент (ЕС) № xxx/201x на Европейския парламент и на Съвета от xx.xx. 201x г. за създаване на виза за турне и за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и на регламенти (ЕО) № 562/2006 и (ЕО) № 767/2008 (ОВ L xxx).“

б) параграф 1а се заменя със следното:

„1а. За целите на прилагането на параграф 1 датата на влизане се определя като първия ден от престоя на територията на държавите членки, а датата на излизане — като последния ден от престоя на територията на държавите членки. При изчисляването на продължителността на престоя на територията на държавите членки не се вземат предвид периодите на престой, разрешени съгласно виза за турне, разрешение за пребиваване или виза за дългосрочно пребиваване.“

в) вмъква се следният параграф 3а:

„3а. Параграфи 1 — 3 се прилагат *mutatis mutandis* за влизанията, свързани с престои въз основа на валидна виза за турне.“

2) Член 7, параграф 3 се изменя, както следва:

а) буква аа) се заменя със следното:

„аа) ако гражданинът на трета държава притежава виза за турне съгласно член 5, параграф 1, буква б), цялостната проверка при влизане включва също удостоверяване на самоличността на притежателя на визата/визата за турне и на автентичността на визата/визата за турне чрез сверяване във Визовата информационна система (ВИС)

съгласно член 18 от Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и Съвета***;

*** Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60). “

б) предпоследното изречение в буква аб) се заменя със следното:

„Същевременно при всички случаи на възникнало съмнение по отношение на самоличността на притежателя на визата или визата за турне и/или на автентичността на визата или визата за турне, се извършва системна справка във ВИС чрез използване на номера на визовия стикер в комбинация с проверка на пръстовите отпечатъци.“

в) в буква в) точка i) се заменя със следното:

„ i) проверка дали лицето притежава валидна виза, ако това се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001, или валидна виза за турне с изключение на случаите, когато лицето притежава валидно разрешение за пребиваване или валидна виза за дългосрочно пребиваване; тази проверка може да включва справка във ВИС в съответствие с член 18 от Регламент (ЕО) № 767/2008;“.

Член 14

Изменение на Регламент (ЕО) № 767/2008

Регламент (ЕО) № 767/2008 се изменя, както следва:

1) Член 1 се заменя със следното:

„Настоящият регламент определя целта, функциите и отговорностите на Визовата информационна система (ВИС), установена в член 1 от Решение 2004/512/ЕО. Той урежда условията и процедурите по обмена на данни между държавите членки по отношение на заявленията за издаване на визи за краткосрочно пребиваване и визи за турне, определени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № xxx/201x от [...] г.* и за решенията, взети във връзка с тях, включително решенията за анулиране, отнемане или удължаване на дадена виза, с цел улесняване на разглеждането на такива заявления и свързаните с това решения.

* Регламент (ЕС) № xxx/201x на Европейския парламент и на Съвета от xx.xx. 201x г. за създаване на виза за турне и за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и на регламенти (ЕО) № 562/2006 и (ЕО) № 767/2008 (ОВ L xxx).“

2) Член 4 се изменя, както следва:

а) в точка 1 се добавя следната буква:

„д) „виза за турне“ по смисъла на член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № xxx/201x;“

б) точки 4 и 5 се заменят със следното:

„4. „формуляр на заявлението“ е единният формуляр на заявление за издаване на виза в приложение I към Регламент (ЕО) № xxx/201x [Визов кодекс (преработен текст)] или приложение I към Регламент (ЕС) № xxx/201x;

5. „кандидат“ е всяко лице, подлежащо на изискването за издаване на виза съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета**, което е подало заявление за издаване на виза, или всяко лице, което е подало заявление за издаване на виза за турне съгласно Регламент (ЕС) № xxx/201x;

** Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1). “

3) В член 14, параграф 2 се добавя следната буква д):

„д) искане за удължаване на срока на валидност и продължаване на изпълняването на условията за влизане от притежател на виза за турне.“

Член 15

Мониторинг и оценка

До [три години след датата на прилагане на настоящия регламент] Комисията прави оценка на прилагането на настоящия регламент.

Член 16

Влизане в сила

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
2. Той се прилага от [6 месеца след датата на влизането в сила на настоящия регламент].
3. Член 12 се прилага от [5 години след датата на влизането в сила на настоящия регламент].
4. Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател